

STARTAP MOSQ-SWITCH DOBIO PODRŠKU FONDA ZA INOVACIONU DELATNOST

AUTOMATIZOVANA PAMETNA KABINA ZA ODBIJANJE KOMARACA

JEDNOG TOPLOG LETNJEG DANA, DOK SAM RADIO U JEDNOM RESTORANU, GOST JE DOŠAO DO MENE DA SE ŽALI KAKO SU GA „POJELI KOMARCI” I DA MU TREBA NEKI SPREJ DA BI SE ODBRANIO. ČAK NAM JE I NOVAC NUDIO KAKO BISMO MU POMOGLI. POŠTO NISMO IMALI NIKAKVO SREDSTVO PROTIV KOMARACA, NAŽALOST NISMO USPELI DA MU REŠIMO PROBLEM. PRIJATELJ MI JE TADA, ZNAJUĆI DA JA VOLIM DA REŠAVAM PROBLEME BILO KAKVE PRIRODE, U ŠALI REKAO „ŠTO NE SMISLIŠ NEKI NAČIN DA SE REŠIMO KOMARACA”, I TADA MI SE „UPALILA LAMPICA”

Fond za inovacionu delatnost nedavno je odabrao 27 mladih timova koji će za razvoj prvog prototipa ili minimalno održivog proizvoda dobiti finansijsku i mentorsku podršku kroz program „Smart Start” (Pametni početak). Sama podrška odnosi se na sprovođenje prve faze istraživanja tržišta, razvoja proizvoda, uspostavljanje po-

slovnog modela i početak priprema za sledeću fazu prikupljanja finansijskih sredstava. Timovima i mikro preduzećima su za pojedinačne projekte odobrena sredstva do 4,2 miliona dinara.

Za ovu vrstu podrške prijavilo se 115 timova, a među njima je bilo najviše onih koji se bave informaciono-komunikacionim tehnologijama, i to iz Beo-

grada. Među najinovativnijima se našao i beogradski startap Mosq-Switch, koji razvija prototip pametne kabine za primenu aerosolizovanih supstanci za odbijanje komaraca, koja se dizajnira za javne prostore.

Vrednost samog projekta procenjena je na više od 4,55 miliona dinara, dok je učešće Fonda 4,15 miliona dinara.

BIZNIS MODEL

Zamisao tima okupljenog oko startapa Mosq-switch jeste da krajnji korisnik plaća 100 dinara po jednoj aplikaciji sredstva protiv komaraca uplatom na samom uređaju.

- Drugi način zarade je putem sponzorstva, gde bismo za 200 evra po stranici na mesečnom nivou davali spoljni prostor kabine za reklamiranje većih kompanija. Spoljni prostor se sastoji od tri stranice od po dva kvadratna metra. Trenutno smo u fazi traženja lokacija i opština koje bi dalje podržale projekat i odobrile postavljanje uređaja – istakao je Terzić.

Aleksandar Terzić

- Ideja se rodila sasvim slučajno. Znate onu priču, kao u crtanim filmovima, kada nekom liku padne nešto na pamet, pa mu se upali sijalica iznad glave? Ovo je baš takva priča. Jednog toplog letnjeg dana, dok sam radio u jednom restoranu, gost je došao do mene da se žali kako su ga „pojeli komarci“ i da mu treba neki sprej da bi se odbranio. Čak nam je i novac nudio kako bismo mu pomogli. Pošto nismo imali nikakvo sredstvo protiv komaraca, nažalost nismo uspjeli da mu rešimo problem. Prijatelj mi je tada, znajući da ja volim da rešavam probleme bilo kakve prirode, u šali rekao „što ne smišliš neki način da se rešimo komaraca“, i tada mi se „upalila lampica“ – priča za Biznis.rs mladi inovator Aleksandar Terzić.

FOTO: PRIVATNA ARHIVA

Tako je došao na ideju da napravi kabinu u koju korisnik može da uđe i na brz i efikasan način nanese na sebe sredstvo protiv komaraca. Ipak, kako sama ideja nije dovoljna, bilo je potrebno da se zamišljeno sprovede u delo, što nije jednostavan zadatak.

- Tu nastaju prvi problemi, jer se dogodilo, kao u mnogim slučajevima kad mislite da imate dobru ideju i saopštite je nekom bliskom, da je on u dve reči saseče! Samo zato što oni ne mogu to da urade, reći će i tebi da ne možeš. Tako sam i ja nekoliko puta dizao ruke, kad sam shvatio o koliko velikom zadatku je reč, ali nikada nisam odustao. Dok

su svi oko mene noću spavali, ja sam provodio vreme u crtanju, računanju i pokušaju realizacije barem na papiru. Morao sam da dokažem da je to moguće napraviti – priseća se naš sagovornik.

Napajanje solarno, a sredstvo prirodno i ekološko

Mosq-switch usluga sastoji se u inovativnom nanošenju sredstva protiv komaraca na krajnjeg korisnika.

- Napravili smo automatizovanu pametnu kabinu koja koristi kontrolisani mehanizam mikroprskalica za temeljno nanošenje sredstva protiv komaraca za samo pet sekundi. Funkcioniše tako što korisnik uđe u kabinu, ubaci papirnu novčanicu u automat, i pritiskom na taster započinje proces nanošenja sredstva. Kabina koristi solarnu energiju za napajanje, potpuno je automatizovana i sredstvo koje koristimo je potpuno prirodno i ekološko, ne šteti životnoj sredini i ne zagađuje je. Takođe, ne ostavlja fleke po odeći, brzo se upija, nije lepljivo i mogu je koristiti svi uzrasti – objašnjava mladi inovator.

Zamisao je, kako kaže, da ove kabine budu postavljene na visokofrekventna šetališta, u parkove i restorane koji imaju stalan problem sa komarcima. Kada je reč o konkurenciji, trenutno su

OD IDEJE DO PROIZVODA GODINU I PO DANA

Prelomni trenutak u realizaciji same zamisli kod Terzića je bio kada je njegova supruga primetila da dobra ideja prerasta u opsesivnost, pa ga je posavetovala ili da odustane i zaboravi sve ili da počne da pretvara ideju u proizvod.

- To je bila inicijalna kapisla za pokretanje svega. Do prvih rezultata trebalo je dosta uloženog vremena i rada, oko godinu i po dana od ideje do proizvoda, sa svim usponima i padovima. Tokom realizacije smo nailazili na mnoge prepreke i probleme, ali smo rešili da ne gledamo problem kao neki veliki zid sa mnogo cigli koji treba izgraditi, već da svaki problem bude jedna cigla i da se fokusiramo na problem po problem, ciglu po ciglu, kako bismo izgradili stabilan zid – priča Terzić.

PROGRAM „PAMETNI POČETAK”

Fond za inovacionu delatnost dodelio je bespovratna sredstva u okviru programa „Pametni početak” (Smart Start). Za razvoj prvog prototipa ili minimalno održivog proizvoda finansijsku i mentorsku podršku dobilo je 27 mladih timova, kojima je za pojedinačne projekte odobreno do 4,2 miliona dinara. Za ovu vrstu podrške prijavilo se 115 startapova.

Zahvaljujući sredstvima iz nacionalnog budžeta za podršku mladim timovima i preduzećima, izdvojeno je milion evra sa razdela Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Inovativni projekti koji su odobreni za finansiranje su: iCheckout, Mobile plant prototype for hazardous waste inertization (Safewaste materials), Neural Factory No-Code AI (Neural Factory), Pro Shot, AMPD controller (Rotodyna), Smart Path-Soft Platform (M-Rising), Spotter, Outpost Chess, GapApp, Quantum Workflow, Orbium, smartBox (TryMyBox), Collabwriting, AIR – AI tool for sRp (Deepsonai), Breathe4U (Flexisense), Ekološko uništavanje ambrozije (Eco Energy), Mosq-Switch, Održivi aktivni jastučići za pakovanje hrane visokih performansi (ACircPack), Pаметan i čist čelik (Tehnološko-metalurški fakultet), Veerny, Everholm, Geo smart soil sampling and agriculture – AgriSmart (Terra Controlling TMD), Who Won (Who Won Brand), Darc Cloud (Digi-Arch Systems), NutriCal, SFLOW Analysis tool (Developico) i Modular Vertical Wind Generator (Vertical Wind Generator).

jedinstveni na tržištu, što im daje veliku prednost u startu.

- Isto tako, ta unikatnost predstavlja i rizik, jer nemamo na koga da se ugledamo, nema neke druge kompanije koja ovo radi, nema nekoga sa kim bismo mogli da se posavetujemo, već sve probleme rešavamo sami – naglasio je Terzić.

Biznis plan se nije mnogo menjao, ali način realizacije jeste

Prvobitna ideja bila je da se napravi uređaj za brzo nanošenje sredstva protiv komaraca i ona se u korenu nije menjala, već samo način njene realizacije. Naime, Terzić i njegov tim želeli su da uređaj bude samoodrživ i nezavisan u smislu napajanja električnom energijom.

- Takođe smo želeli da uređaj bude jednostavan za korišćenje, da ne zauzima mnogo prostora, da sredstvo bude ekološko i da ne stvara buku. Naravno – i da bude ekonomski opravdano. I dalje razmišljamo kako možemo da unapredimo uređaj i pružimo što bolju uslugu krajnjem korisniku – navodi naš sagovornik.

Za realizaciju same ideje i izradu funkcionalnog prototipa, uložili su svoj novac, ali za dalju realizaciju biznisa i ideje obratili su se Fondu za inovacionu delatnost i opredelili se za program

„Smart Start”, u okviru koga timovi dobijaju do 30.000 evra.

- Fond je prepoznao potencijal i ideju i odobrio finansiranje našeg projekta, što nam je pomoglo da dobijemo neophodno finansiranje i lakše startujemo. Posavetovao bih mlade koji bi da pokrenu svoj startap sa inovativnim idejama da se ne plaše da razmišljaju drugačije. Okružite se ljudima koji su tamo gde vi želite da budete. Problem rešavajte kad nastane i budite uporni, jer ništa ne može preko noći. Nemojte tražiti posao kojim ćete da se bavite, nađite problem koji ćete da rešite i napravite posao od toga. Nemojte se plašiti da pravite greške, što ih pre priznate pre ćete ih ispraviti – poručio je Terzić.

Inače, kroz ceo put realizacije svoje inovacije Terzićev tim vodio se time da smanji upotrebu insekticida koji zagađuje životnu sredinu, i da napravi uređaj koji će koristiti obnovljivu energiju.

- Voleli bismo da podstaknemo i druge kompanije da razmišljaju u tom pravcu i da čuvaju životnu sredinu i tako grade svoj posao razmišljajući o budućnosti naše planete. Cilj nam je da sa ovim uređajem izađemo na inostrano tržište, ali ne pre nego što utvrdimo želju i korist krajnjeg korisnika za korišćenje ovakvog uređaja za zaštitu od komaraca u toku letnjeg perioda – otkrio je naš sagovornik.

 JULIJANA VINCAN